

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри _____
(підпис)

Лоханова Н.О.
(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 2017 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аудит та аналіз дебіторської заборгованості в системі

управління фінансовою стійкістю підприємства

(на прикладі ПП «Таврія-плюс»)»

Виконавець:

студентка 6 курсу 2 групи ОЕФ

Христоророва Вікторія Іванівна _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Белінська Ольга Вікторівна _____
(прізвище та ініціали) (підпис)

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	7
1.1. Сутність дебіторської заборгованості підприємства	7
1.2. Особливості виникнення та погашення дебіторської заборгованості у вітчизняній та міжнародній практиці	12
1.3. Проблеми класифікації дебіторської заборгованості	18
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИКА ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПП «ТАВРІЯ-ПЛЮС»	26
2.1. Загальне ознайомлення з підприємством та організацією обліку	26
2.2. Формування інформації стосовно дебіторської заборгованості в системі рахунків бухгалтерського обліку....	29
2.3. Стан автоматизації обліку дебіторської заборгованості та напрямки удосконалення	56
РОЗДІЛ 3. АУДИТ ТА АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ТОВ «ТАВРІЯ-ПЛЮС»	64
3.1. Аудит дебіторської заборгованості	64
3.2. Аналіз складу та структури дебіторської заборгованості ...	73
3.3. Кореляційно-регресійний аналіз стану дебіторської заборгованості на ТОВ «ТАВРІЯ-ПЛЮС»	83
3.4. Можливості удосконалення обліку та внутрішнього контролю	91
ВИСНОВКИ	97
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	102
ДОДАТКИ	110

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасні реалії свідчать про наростаючу кризу неплатежів між підприємствами України, що характеризується значними термінами прострочення платежів та змушує здійснювати пошук додаткових шляхів підвищення конкурентоспроможності на ринку товарів, робіт, послуг, одним з яких виступає дебіторська заборгованість, яка є однією із найвагоміших складових оборотних активів підприємств торгівлі. Тому, для ефективного функціонування підприємства постає необхідність організації достовірного облікового відображення та аналізу дебіторської заборгованості, що є запорукою отримання об'єктивної інформації для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Вагомий внесок у розробку теоретичних питань, удосконалення методології, організації обліку, аудиту та аналізу дебіторської заборгованості на торговельних підприємствах зробили вітчизняні науковці: І.О. Бланк, Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевська, С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, Г.Г. Кірейцев, В.П. Завгородній, М.С. Пушкар, Л.О. Лігоненко, Г.В. Нашкерська, І.О. Власова, А.М. Карбовник, С.Л. Береза, І.А. Сікора, К.С. Сурніна, Н. Матицина, Л.К. Сук, а також зарубіжні вчені: Я.В. Соколов, Р. Дамарі, Є. Брігхем, М.Ф. Ван Бреда, М.Р. Метьюс, Глен А. Велш, Деніел Г. Шорт, Керміт Д. Ларсон, Джон Дж. Уайд, Ж. Рішар, Б. Чіапетта, М.Х.Б. Перера, Ван Хорн Джеймс К., Вахович мл. Джон М., С. Хенк та інші.

Підвищена увага до обліку, аудиту та аналізу дебіторської заборгованості обумовлена необхідністю дослідження економічної природи категорії «дебіторська заборгованість» та її класифікації з урахуванням потреб підприємств торгівлі; порядку списання безнадійної дебіторської заборгованості, і загалом припинення визнання дебіторської заборгованості в обліку; методичних та організаційних аспектів обліку дебіторської заборгованості (способи та форми розрахунків, системи знижок, перспективних

методів рефінансування); методики нарахування резерву сумнівних боргів; відображення дебіторської заборгованості в системі рахунків бухгалтерського обліку; удосконалення обліку дебіторської заборгованості в умовах інформаційних технологій; методів управління дебіторською заборгованістю; побудови економіко-математичних моделей управління товарним кредитом та резервом сумнівних боргів.

Тому на сьогодні найбільш важливими проблемами, рішення яких повинно сприяти покращенню фінансового стану підприємства є – правильна організація обліку дебіторської заборгованості, її аналіз, що спрямований на виявлення впливу факторів, щодо зростання заборгованості та обчислення резерву сумнівних боргів.

Існування вагомого переліку дискусійних та недостатньо розроблених теоретичних і методологічних питань обліку та аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємств торгівлі зумовило вибір теми дипломної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є комплексне дослідження теоретико-методичних положень та розробка науково обґрунтованих практичних рекомендацій з удосконалення обліку, аудиту та аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємств торгівлі.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначені наступні теоретичні та практичні завдання:

- дослідити економічну природу категорії «дебіторська заборгованість» в історичному аспекті та в сучасних умовах;
- систематизувати та удосконалити класифікацію дебіторської заборгованості з урахуванням потреб підприємств торгівлі;
- проаналізувати існуючі методи нарахування резерву сумнівних боргів у вітчизняній та зарубіжній практиці та розробити рекомендації щодо їх удосконалення;
- визначити порядок списання дебіторської заборгованості в обліку;

- дослідити особливості організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- дослідити систему внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємстві;
- проаналізувати поточний стан дебіторської заборгованості та його вплив на діяльність підприємства.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес організації обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємств торгівлі.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних і практичних засад обліку, аудиту та аналізу дебіторської заборгованості в підприємствах торгівлі.

Методи дослідження. Теоретичним підґрунтям здійсненого дослідження стали методологічні і загальнонаукові принципи проведення комплексних досліджень. Для вирішення поставлених завдань в роботі використовувались загальнонауковий діалектичний метод, методи індукції, дедукції. В процесі дослідження теорії і практики обліку дебіторської заборгованості використані прийоми оцінки, зіставлення, порівняння, групування, класифікації, а також статистичні методи.

Інформаційна база дослідження. В процесі дослідження використовувалися законодавчі та нормативні акти органів державного управління; теоретичні та методичні розробки вітчизняних та зарубіжних учених; публікації в періодичних виданнях з економіки, бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу; матеріали науково-практичних конференцій, семінарів та форумів; аналітичні дослідження; інформаційні ресурси мережі Інтернет; результати спостережень та логічних викладів щодо організації обліку та внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на ПП «Таврія-плюс».

Публікації та апробація результатів дослідження. Результати дипломного дослідження впроваджено в господарську практику ПП «Таврія-плюс», апробовано на студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні» (м. Одеса, ОНЕУ, 26 квітня 2017 р.). За матеріалами конференції опубліковано тези доповідей:

1. Статірова В.І. Дебіторська заборгованість: порівняння обліку за МСБО (МСФЗ) та П(С)БО //Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні: Матеріали студентської конференції, присвяченої 70-річчю обліково-економічного факультету та 50-річчю кафедри бухгалтерського обліку та аудиту. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 38 – 40.

2. Статірова В.І. Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємствах //Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні: Матеріали студентської конференції, присвяченої 70-річчю обліково-економічного факультету та 50-річчю кафедри бухгалтерського обліку та аудиту. – Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 271 – 273.

ВИСНОВКИ

Матеріали, проведеного дослідження дозволили зробити наступні висновки та пропозиції.

Економічна ситуація, що склалася в Україні характеризується значною часткою неплатежів. Певною мірою цей факт пов'язаний із впливом наслідків світової економічної кризи, проте в нашій країні негативні тенденції підсилюються ще й незадовільним станом контролю в середині підприємств за виконанням договірних зобов'язань.

Розрахунки з контрагентами є важливою складовою фінансово-економічної діяльності будь-якого підприємства. Вони нерозривно пов'язані з вхідними та вихідними грошовими потоками, які складають основу процесу забезпечення безперервної діяльності суб'єктів господарювання. Затягування строків отримання платежів від різних дебіторів приводить до сповільнення операційного циклу та зниження ділової активності підприємства. Крім того, вартість грошей з урахуванням фактору часу має тенденцію до зниження, що в свою чергу негативно впливає на їх покупну спроможність і призводить до скорочення ресурсів підприємств.

Тому одним з головних завдань, які постають перед управлінською ланкою вітчизняних підприємств, є постійний моніторинг розмірів дебіторської заборгованості, строків погашення, аналіз їх структури та забезпечення оптимального співвідношення між сумами дебіторської заборгованості та зобов'язань. У зміцненні фінансового стану і платоспроможності підприємств значна роль належить обліку та внутрішньому контролю стану розрахунків.

Слід зазначити, що нормативно рекомендована форма бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості не враховує специфіки цього об'єкту, що зумовлює наявність різних ознак її класифікації і велику кількість методів оцінювання. А рекомендовані для використання облікові регістри не передбачають накопичення інформації про розрахунки з різними дебіторами

різного рівня деталізації і узагальнення даних. Через це неможливо отримати інформацію про заборгованість в обсязі й вигляді, достатньому та потрібному для управління та аналізу розрахунків із дебіторами, зокрема, аналізу заборгованості загалом з метою прогнозування ймовірності настання платіжної кризи, складання рекомендацій щодо її недопущення тощо. Отже, потребує доопрацювання та удосконалення нормативне забезпечення та організація обліку дебіторської заборгованості на підприємстві.

Проведене дослідження еволюції облікової категорії «дебіторська заборгованість» у економічній літературі свідчить про відсутність єдиного його розуміння авторами. У роботі дістало подальшого розвитку трактування дебіторської заборгованості як вимоги (права) на отримання фінансових та майнових ресурсів від юридичних та фізичних осіб, що заборгували підприємству в результаті минулих подій, повернення яких, принесе економічну вигоду в майбутньому.

Вивчення питань, пов'язаних із класифікацією дебіторської заборгованості показало, що така класифікація здійснюється обліковцями суто в межах рахунків, передбачених Планом рахунків, або лише за однією певною ознакою.

Класифікація дебіторської заборгованості є різноплановою та існує широкий спектр її видів, що розкривають економічну природу різних її видів та відповідає структурі бухгалтерського балансу.

В роботі систематизовано класифікаційні ознаки відображення дебіторської заборгованості на бухгалтерських рахунках та у звітності, за часовим розрізом, за об'єктами виникнення зобов'язань та обґрунтовано доцільність здійснення її класифікації за можливістю уступки прав вимог; своєчасністю погашення; ймовірністю погашення; терміном погашення; наявністю наміру; формою існування; в залежності від прийняття заходів щодо погашення, що є найбільш важливими для відображення прийнятої на підприємствах торгівлі концепції управління та контролю.

Результати дослідження діючої системи обліку дебіторської заборгованості в ПП «Таврія-плюс» свідчать про наступне.

В цілому облік на підприємстві організовано у відповідності діючим законодавчим та нормативним документам. Розрахункові операції з різними дебіторами та кредиторами своєчасно оформляються відповідними первинними документами та відображаються у бухгалтерських регістрах та звітності підприємства. Однак в ході дослідження виявлено деякі недоліки.

Бухгалтер досліджуваного підприємства на суму дебіторської заборгованості по претензіях відображає зменшення інших операційних витрат замість збільшення доходу. Така практика не відповідає вимогам діючого законодавства, хоча і не спотворює фінансовий результат діяльності підприємства.

Вважаємо доцільним відображати заборгованість за розрахунками по претензіях у кореспонденції із рахунком 715 «Одержані штрафи, пені, неустойки», як це передбачено Планом рахунків.

На досліджуваному ПП «Таврія-плюс» резерв сумнівних боргів не створюють. Це пояснюють тим, що основну частину доходу підприємство отримує від реалізації товарів у роздріб. Покупці розраховуються за товар у момент його отримання та дебіторська заборгованість в ході таких операцій не утворюється. Але, як свідчать матеріали дослідження, підприємство також здійснює діяльність з реалізації товарів оптом та надання орендних послуг на умовах відстрочки платежу. В результаті таких операцій утворюється дебіторська заборгованість, яка є фінансовим активом та виникають ризики неплатежу.

В цих умовах, на наш погляд, доцільним є утворення резерву сумнівних боргів за методом визначення «платоспроможності окремих дебіторів». Відповідні критерії визнання дебіторської заборгованості сумнівною слід вказати в обліковій політиці підприємства.

В ході дослідження діяльності ПП «Таврія-плюс» було виявлено деякі недоліки в управлінні дебіторською заборгованістю на підприємстві. Для покращення розрахункової дисципліни та своєчасного отримання оплати за товар, реалізований оптом та орендні послуги керівництву ПП «Таврія-плюс» запропоновано відомість обліку розрахунків з різними дебіторами.

Регулярне ведення зазначеної відомості дає змогу бухгалтеру аналізувати дебіторську заборгованість і своєчасно вживати заходів для усунення простроченої заборгованості. Цей аналіз здійснюється за даними внутрішньої звітності підприємства і використовується для потреб управління.

Результати економічного аналізу фінансової звітності ПП «Таврія-плюс» свідчать про наступне.

На протязі досліджуваного періоду загальний розмір дебіторської заборгованості підприємства збільшився. Збільшення спостерігається за всіма статтями. Аналізоване підприємство повинно звернути увагу на аналіз дебіторської заборгованості за розрахунками, тому що саме вона складає найбільшу частку в загальній сумі дебіторської заборгованості.

Аналіз оборотності дебіторської заборгованості свідчить про негативну тенденцію к уповільненню оборотності. Це обумовлено зростанням середньорічних залишків дебіторської заборгованості. Уповільнення оборотності призвело до перевитрати коштів.

Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості свідчить про перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською. Розрахунок коефіцієнта загальної ліквідності показав, що аналізоване підприємство має ризик втрати платоспроможності.

Результати кореляційно-регресивного аналізу дозволяють рекомендувати систему заходів щодо поліпшення управління дебіторською заборгованістю, а саме:

- скорочувати час перебування капіталу у дебіторській заборгованості на базі використання поширеної в західній практиці розрахункової схеми «2/10

чистих 30», що означає отримання клієнтом 2% знижки з відпускної ціни за кожні 10 днів дострокового розрахунку по відношенню до установленого граничного терміну оплати - 30 днів. Оплата в останній день граничного терміну проводиться за повною відпускнуою ціною, а за межами цього терміну застосовуються штрафні санкції;

- удосконалювати презентаційно-позовну роботу з утримання боргів і відшкодування втрат;

- здійснювати постійний контроль за станом розрахунків з різними дебіторами, особливо з понад термінової заборгованості.

Як свідчать матеріали проведеної аудиторської перевірки, на досліджуваному ПП «Таврія-плюс» відсутня спеціальна служба внутрішнього контролю. Вважаємо, доцільним створення такої служби на базі служби фінансового директора, бухгалтерії та юридичної служби ПП «Таврія-плюс» для здійснення описаних заходів.

Впровадження зазначених пропозицій в умовах автоматизації бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю, надає змогу підвищення ефективності управління дебіторською заборгованістю досліджуваного ПП «Таврія-плюс».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. LannyG. Chasteen. Intermediate accounting : Student Mastery Guide to Accompany / LannyG. Chasteen, RichardE. Flanerty, MelvinC. O'Connor. – [fourth edition]. – USA. : Malloy Lithographing, 1992. – 405 p.
2. Акіншина О.В., Плотніченко І.Б. Модель внутрішнього аудиту розрахунків з дебіторами і кредиторами.//Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: Зб. наук. праць. – Вип. «Менеджмент та підприємство в Україні: етапи становлення проблеми розвитку» / Відп. ред.. О.Є. Кузьмін. – Л., – 2007. – № 576. – С. 3 – 8.
3. Амброзьяк Н. Наслідки непроведення щорічної інвентаризації: що почім [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2016 – № 90. — Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/november/issue-90/article-22913.html>. – Назва з екрану.
4. Береза С. Л. Проблеми визнання дебіторської заборгованості в обліку / С. Л. Береза // Вісник ЖДТУ. – 2003. – №4 (26). – С. 32–36.
5. Бланк И. А. Управление использованием капитала / И. А. Бланк. – К.: «Ника-Центр», 2000. – 656 с.
6. Борисов А. Б. Большой экономический словарь / А. Б. Борисов.– М.: Книжный мир, 1999.– 895 с.
7. Бухгалтерский учет : [учебник] / А. С. Бакаев, П. С. Безруких, Н. Д. Врублевский и др.; под ред. Безруких П. С. – [4-е изд., перераб. и доп.] – М.: Бухгалтерский учет, 2002. – 719 с.
8. Бухгалтерський облік : організаційно-методологічні аспекти : [навчальний посібник] / [за ред. Кругляка Б.С.]. – Хмельницький : ТУП, 2001. – 286 с.
9. Ван Хорн Джеймс К. Основы финансового менеджмента / Ван Хорн Джеймс К., Вахович мл. Джон М.; [пер. с англ.] ; [11-е изд.]. – М.: Изд. дом «Вильямс», 2001. – 992 с.
10. Власова І. Політика управління заборгованістю в системі фінансового

- менеджменту підприємств / І. Власова // Економіка. – 2011. – №5(112). – С. 17 – 20.
11. Волков Д. Л. Основы финансового учета : [учебник] / Д. Л. Волков. – СПб.: Изд-во Санкт-Петерб. ун-та, 2003. – 432 с.
 12. Вороная Н. Компенсуємо витрати на відрядження [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2016 – № 84. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/october/issue-84/article-22429.html> – Назва з екрану.
 13. Глен А. Велш. Основи фінансового обліку / Глен А. Велш, Деніел Г. Шорт.; [пер. з англ. О. Мінін, О. Ткач]; [5-те вид.]. – К. : Основи, 1997. – 943 с.
 14. Голенко О. Строк позовної давності: «Я о прошлом теперь не мечтаю» [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2016 – № 78. — Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/september/issue-78/article-22013.html>. – Назва з екрану.
 15. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади і коментарі : [практ. посібник] / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К.: Лібра, 2001. – 840 с.
 16. Господарський Кодекс України : [Електронний ресурс] : Кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.
 17. Дзюба Н. ПДВштий бухоблік [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2017 – № 17. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/july/issue-59/article-20070.html>. – Назва з екрану.
 18. Євлаш Т. О. Інформаційне забезпечення обліку операцій з дебіторської заборгованості та його удосконалення / Т. О. Євлаш // Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. пр. – Запоріжжя: ЗНУ, 2010. – №4(8). – С. 161 – 171.

19. Завгородний В. П. Бухгалтерский учет в Украине (с использованием национальных стандартов) : [учебное пособие для студ. вузов] / В. П. Завгородний. – [5-е изд., доп. и перераб.] – К.: Изд-во А.С.К., 2003. – 847 с.
20. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс] : затв. Наказом М-ва фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>. – Назва з екрану.
21. Інтерактивна перевірка контрагентів у 42 держреєстрах [Електронний ресурс] : YOU CONTROL. – Режим доступу: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/31929492. – Назва з екрану.
22. Каліна А. І., Конєва М. І. Сучасний економічний аналіз і прогнозування: Навч. посібник для вузів – 2-е вид. – К, 2012. – 272 с.
23. Коблянська, О. І. Фінансовий облік : навч. посібник / О. І. Коблянська. – К.: Знання, 2004. – 507 с.
24. Краснова Л. П. Бухгалтерский учет : [учебник] / Л. П. Краснова, Н. Т. Шалашова, Н. М. Ярцева. – [2-е изд. с измен.] – М.: Юристъ, 2002. – 542 с.
25. Куликова Л. И. Учет основных средств: современная концепция и тенденции развития / Л. И. Куликова. – Казань: Изд-во КФЭИ, 2000. – 308 с.
26. Кундря-Висоцька О. П. Бухгалтерський облік : [навч. посібник] / О. П. Кундря-Висоцька. – К.: Алерта, 2004. – 303 с.
27. Лігоненко Л. О. Управління дебіторською заборгованістю підприємства: [навч. посіб.] / Л. О. Лігоненко, Н. М. Новікова. – К.: КНТЕУ, 2005. – 275 с.
28. Луццато Дж. Экономическая история Италии / [пер. с итал. М. Л. Абрамсон]; [по ред. С.Д. Сказкина]. – М.: Иностранная литература, 1954. – 457 с.
29. Мазаракі А. А. Економіка торговельного підприємства : [підручник для вузів] / А. А. Мазаракі, Л. О. Лігоненко, Н. М. Ушакова [під ред. проф. Н.

- М. Ушакової]. – К.: Хрещатик, 1999. – 800 с.
30. Мальоне Дж. Отношение счетоводства к политической экономии / Дж. Мальоне // Счетоводство. – 1890. – №3. – С. 28 – 31.
 31. Марусяк Н. Л. Дебіторська та кредиторська заборгованість як основні фінансові регулятори кругообігу оборотного капіталу підприємства / Н. Л. Марусяк // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №7. – С. 90 – 95.
 32. Марусяк Н.Л. Дебіторська та кредиторська заборгованості як основні регулятори кругообігу оборотного капіталу підприємства / Н. Л. Марусяк // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – № 2. – Т. 2. – С. 139 – 142.
 33. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю / Н. Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – №12. – С. 38 – 42.
 34. Матицина Н. Финансовая политика предприятия как инструмент управления дебиторской задолженностью.//Бухгалтерский учет и аудит. – 2012. – № 7. – С. 25 – 28.
 35. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу: <http://apu.com.ua/msa>. – Назва з екрану.
 36. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та тлумачення станом на 31 березня 2013 р. – К., 2013. – 1272 с.
 37. Мітюкова Е.С. Списати дебіторську заборгованість і не переплатити до бюджету.//Головбух. – 2016. – № 6. – С. 4 – 8.
 38. Моїсеєнко Г.І. Дебіторська заборгованість: сутність та класифікація / Г.І. Моїсеєнко // Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. – 2010. – Вип. 29, ч. 2: Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці. – С. 96 – 99.
 39. Москалюк Г.О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: існуючі

- проблеми та шляхи їх вирішення: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12736/1/31_167-179_Vis721_menegment.pdf. – Назва з екрану.
40. Мясников О.А. Стягаємо дебіторську заборгованість.//Головбух. – 2014. – № 7. – С. 20 – 22.
41. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.interbuh.com.ua/ru/documents/opematerials/35131>. – Назва з екрану.
42. Нашкерська Г. Особливості визнання та оцінки поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги / Г. Нашкерська // Бухгалтерський облік і аудит: науково-практичний журнал. – 2009. – №11. – С. 31 – 37.
43. Нікіфоров В. Утворення системи управління дебіторською заборгованістю.//Финансовый директор. – 2013. – № 5. – С. 12 – 15.
44. Новікова Н. М. Управління дебіторською заборгованістю торговельного підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / Н. М. Новікова – Київ, 2008. – 21 с.
45. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі : монографія /Н. С. Акімова, О.В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. – Х.: ХДУХТ, 2016. – 285 с.
46. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі : монографія /Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. – Х.: ХДУХТ, 2016. – 285 с.
47. Пачолі Л. Трактат про рахунки та записи/ Л. Пачолі. – Х.: Фактор, 2008. – 128 с.
48. Пилипенко І.А. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. – 2-ге видгяд., перероб. і доп. — К.: Алетра, 2003.
49. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і

- господарських операцій підприємств і організацій. Затверджений наказом Міністерства фінансів України №291, від 30.11.99 р.: [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>). – Назва з екрану.
50. Податковий кодекс України : [Електронний ресурс]: Кодекс України : [від 02.12.2010 р. №2755-IV] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.
51. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку [Електронний ресурс] : затв. наказом М-ва фінансів України від 24.05.95 р. №88. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. – Назва з екрану.
52. Полякова С. И. Бухгалтерский учет : [учебн. пособие] / С. И. Полякова, Е. В. Старовойтова, О. В. Соловьева. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 391 с.
53. Попов А.З. Основы счетоводства / А. З. Попов // Вопросы в счетном искусстве. – 1904. – № 1 – 2. – С. 5 – 9.
54. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : [Електронний ресурс] : Закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV. – Режим доступу: zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14. – Назва з екрану.
55. Русалева Л. А. Терия бухгалтерского учета: [учебник] / Л. А. Русалева, В.М. Богаченко, Т.М.Калачева. – Ростов н/Д : Феникс, 2004. – 448 с.
56. Свіріденко А. Інвентаризація – 2016 у запитаннях та відповідях [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2016 – № 90. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/july/issue-59/article-20070.html>. – Назва з екрану.
57. Свіріденко А. Нарахування та виплата дивідендів у бухгалтерських проводках [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2017 – № 18. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/july/issue-59/article-20070.html>. – Назва з екрану.
58. Свіріденко А. Списуємо безнадійну заборгованість: подробиці

- податковоприбуткового обліку [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2016 – № 78. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/september/issue-78/article-22015.html>. – Назва з екрану.
59. Соколов Я.В. Бухгалтерский учет: от истоков до наших дней / Я.В. Соколов. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1996. – 638 с.
60. Сопко В. В. Бухгалтерський облік : [навч. посібник] / В. В. Сопко. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К. : КНЕУ, 2000. – 578 с.
61. Статівка М.Г. Особливості визнання та оцінки дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах відповідно до вимог МСФЗ / М.Г. Статівка // Управління розвитком збірник наукових робіт. – 2012. – № 3(124). – 117 – 120.
62. Стоун Д. Бухгалтерский учет и финансовый анализ: подготовительный курс / Д. Стоун, К. Хитчинг / [пер. с англ.] – М.: Сирин, 1998. – 304 с.
63. Финансовый учет : учебник / [под ред. проф. Гетьмана В.Г.] [2-е изд., перераб. и доп.] – М. : Финансы и статистика, 2004. – 784 с.
64. Харисова Ф.И. Анализ оптимизации дебиторской и кредиторской задолженности для укрепления финансовой устойчивости организации. // Аудит и финансовый анализ. – 2011 г. – № 2.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.auditfin.com/fin/2011/2/2011_П_03_11.pdf. – Назва з екрану.
65. Ценклер Н.І. Вдосконалення класифікаційних ознак дебіторської заборгованості та їх значення в підвищенні контрольно-аналітичної функції обліку / Н.І. Ценклер, П.Б. Кватирка.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.ua/portal/statti/9.htm>. – Назва з екрану.
66. Цивільний Кодекс України : [Електронний ресурс] : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>. – Назва з екрану.
67. Черненко Л.В. Управління дебіторською заборгованістю в аграрних підприємствах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук :

- спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами» / Л.В. Черненко. – Київ, 2008. – 20 с.
68. Чернишова Н. Податковий та бухгалтерський облік витрат на відрядження [Електронний ресурс] : Податки та бухгалтерський облік. – 2016 – № 84. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/october/issue-84/article-22431.html>. – Назва з екрану.
69. Чумаченко М.Г. Економічний аналіз. Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2003 р.: [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ebk.net.ua/Book/BookEkAnaliz/tablica.htm>. – Назва з екрану.
70. Янковой А. Г. Математико-статистические методы и модели в управлении предприятием: [учеб. пособ.] / Александр Григорьевич Янковой. – Одеса: ОНЕУ, ротاپринт, 2014. – 250 с.
71. Яремко І. Й. Економічні категорії в методології обліку : [монографія] / І. Й. Яремко. – Львів : Каменяр, 2002. – 192 с.